

Ympäristökasvatuksen vuosiyhteenveto 2018

Ympäristökasvatus on yksi ympäristö- ja lupapalveluiden toimialan suunnittelu- ja kehittämisyksikön tehtävistä ja siitä on kirjattu palvelulupaus toimialan palveluohjelmaan. Ympäristökasvatusta tehdään yhteistyössä koulujen ja päiväkotien, luonto- ja ympäristöjärjestöjen ja asukasyhdistysten kanssa. Viime vuosina myös kaupungin toimialojen välinen yhteistyö ympäristökasvatuksessa on lisääntynyt. Kohderymänä ovat paitsi lapset ja nuoret, myös aikuisikäiset porilaiset. Tavoitteena on edistää niin yksilöiden kuin yhteisöjenkin ymmärrystä kestävän elämäntavan merkityksestä ja toimimista sen mukaisesti.

Koulutus

Vuonna 2018 ympäristökasvatusta edistettiin yhdessä Osaava Satakunnan kanssa opettajille suunnatulla koulutuksella ”Oppilaat ympäristötoimijoina – tukea osallistavaan, monialaiseen oppimiseen”. Lisäksi CIRCWASTE – Kohti kiertotaloutta -hankkeen osahanke Luuppi järjesti koulutusta varhaiskasvattajille otsikolla ”Kiertotaloudesta päiväkodeille” ja opettajille ”Oulun kestävän kehityksen polusta”.

Ilmastotalkoot Satakunnassa -koulutustilaisuuden teemana Satakunnan ammattikorkeakoululla oli kiertotalous. Tilaisuutta pystyi seuraamaan etäyhteyden välityksellä ja sitä markkinoitiin myös Satakunnan kouluille. Iltapäivällä toteutettiin työpaja ympäristöahdistukseen liittyen. Tilaisuudessa oli yli 180 kuulijaa.

Reilun kaupan kaupunki Pori

Pori vietti kymmenettä Reilun kaupan kaupungin nimikkovuottaan. Toukokuussa Reilu kaupan merkeissä tarjottiin työmatkapyöräilijöille aamupalaksi Reilun kaupan banaaneja. Samoin toukokuussa kaupungin työntekijöiden kahvihuoneita innostettiin Reilun kahvin ja teen käyttöön. Porin Reilun kaupan kaupungin 10-vuotisjuhlatapahtuma järjestettiin kauppakeskus Puuvillassa Reilun kaupan viikolla lokakuussa. Asiakkailta oli mahdollisuus paitsi herkutella reiluilla banaaneilla, myös tutustua tarkemmin kehittyvissä maissa viljeltäviin ja valmistettaviin Reilun kaupan tuotteisiin, niiden sertifiointijärjestelmään sekä siihen, mitä vastuullinen tuottaminen tarkoittaa. Tuotteiden vastuullisuusasiat olivat esillä myös Reilun kaupan tapahtumissa Suomi Areena-viikolla ja Porisperessä. Kouluille ja päiväkodeille tarjottiin käyttöön opetusmateriaalia Reilusta kaupasta.

Luonto- ja ympäristöretket

Yhteistyössä porilaisten luonto- ja ympäristöjärjestöjen kanssa toteutetuille 12 luonto- ja ympäristöretkelle osallistui 390 henkilöä. Aikaisempien vuosien tapaan suurimman osallistujamäärän (80 hlöä), lähinnä lapsiperheitä keräsi ”Pimeä metsä”. Juuri lapsiperheille suunnatuille tapahtumille näyttää olevan enenevässä määrin kysyntää.

Vieraslajitalkoot

Satakunnan vihertietokeskus, kansallinen kaupunkipuisto sekä ympäristö- ja lupapalvelujen toimiala toteuttivat kesällä vieraslajinäyttelyn Porin pääkirjastossa sekä Satakunnan vihertietokeskuksessa. Näyttelyssä esille olleelle Porin kartalle kaupunkilaiset merkitsivät havainnot lähes 50 vieraslajikohteesta. Vieraslajitalkoita pidettiin kesä-heinäkuussa muun muassa Hevosluodossa ja Hanhipuistossa. Jälkimmäisiä talkoista oli mukana toteutamassa myös Allergia-, Iho- ja Astmaliitto ry sekä WWF Suomi. Osallistujat pitivät vieraslajien torjuntatyötä tärkeänä ja talkoita toivottiin myös tuleviksi vuosiksi.

Ympäristökasvatus Yyterissä

Uutta luontoreitistöä rakennettiin Virkistysshotelli Yyterin ja Yyterin golfkentän sekä Yyterin uimarannan pysäköintialueen ja Seikkailupuisto Huikeen välille. Myös esteettömyyttä Yyterin alueen reiteillä parannettiin, lanconki korjattiin ja dyynejä kunnostettiin. Kunnostustöitä tehtiin niin ikään Enäjärven reitillä.

Viime vuosina ympäristö- ja lupapalveluiden Yyterinniemielle kohdistuneeseen työhön on sisältynyt entistä painokkaammin ympäristökasvatuksellinen näkökulma, koska Yyterin uimaranta ja Yyterinniemi kokonaisuudessaan ovat kiinteä osa porilaisuutta. Yyterin alueen ennallistamiseen ja hoitoon liittyvässä Coastal and Dune Management -hankkeessa, opettaja ja yläkoulun oppilaita tutustutettiin dyynisukkessioon ja rannan rehevöitymiskehitykseen. Esimerkiksi dyynisukkession ympärille koulujen on mahdollista rakentaa oppiainerajat ylittäviä oppimiskokonaisuuksia, opetella luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä ja kestävää elämäntapaa sekä sen arvoja omassa lähiympäristössä. Lukiolaiset osallistuivat Yyterin merellisessä ympäristössä tarina-reittien tekemiseen.

Koulujen ympäristöviikko

Syyskuun ensimmäisellä viikolla järjestetyn koulujen ympäristöviikon tapahtumiin, vierailukäynteihin ja toiminnallisiin opitunteihin otti osaa noin 2100 porilaista koululaista. Viikko toteutettiin yhteistyössä porilaisten, satakuntalaisten ja valtakunnallisten ympäristö- ja kestävä kehityksen asioihin orientoituneiden toimijoiden kanssa. Suunnittelu- ja kehittämissyksikön asiantuntijat vastasivat muun muassa vierailukokonaisuudesta Yyterissä ja kompostointipuistossa. Viikon toteutumista on käsitelty tarkemmin ympäristö- ja lupapalveluiden lautakunnan kokouksessa 26.9.2018 § 102.

Energiansäästöviikko

Luontotalo Arkkiin lainattiin lokakuun alkupuoleksi edellisvuoden tapaan Turun kaupungin Ekotuelta pienoisorautatie, johon tuotettiin energiaa kuntopyörää polkemalla. Radan varrella käsiteltiin viisaaseen energiankäyttöön, liikkumiseen, jätteiden kierrättämiseen ja luonnon monimuotoisuuden liittyviä kysymyksiä. Pienorautatien tutustui yhteensä noin 250 koululaista ja museovierasta.

CIRCWASTE – Kohti kiertotaloutta -hankkeen osahanke Luuppi ja jäteneuvonta

Vuonna 2018 ympäristökasvatustyö sai lisää painoarvoa, kun CIRCWASTE – Kohti kiertotaloutta -hankkeen osahanke Luupissa keskittyttiin lasten ja nuorten ympäristökasvatukseen. Kaikki toimialan ympäristökasvatusmateriaalit kuten oppimiskokonaisuudet ”Kestävä ja vastuullinen kuluttaminen” sekä ”Yyterin luonto” koottiin Intopolku -sivustolle <https://www.pori.fi/intopolku/ymparistopolku>. Materiaaleja täydennettiin kiertotalouden edistämiseen ja jätteen vähentämiseen liittyvällä vierailuohjelmakokonaisuudella varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle.

PSYL:n koulussa ja lukiossa järjestettiin kaksipäiväisen jäterallin yhdessä jäteneuvonnan kanssa. Myös Kunnikaanahan koulussa toteutettiin jäteneuvonnan kanssa yhdessä Maailman kansalaisen viikkoon liittyen aamunavaus ruuan ympäristövaikutuksista sekä lajitteluneuvontaa. Lisäksi avustettiin PSYL:n lukion opiskelijoita heidän osallistuessaan Akateeminen karhu -kilpailuun take away -mukeihin liittyvällä projektillaan. SAMK:n opiskelijat kehittivät järjestetyissä työpajoissa ympäristökasvatukseen liittyvää lautapeliä ja pääsivät vierailulle Tacticille.

Earth hour -tapahtumaan osallistuttiin perinteisesti järjestämällä perjantaina 23.3. ilmastoystävällinen lounas Porin kouluissa, päiväkodeissa ja kokopäivälaitoksissa yhteistyössä Porin Palveluliikelaitoksen kanssa. Earth hour -tunnin ajaksi valot sammuivat keskeisistä kohteista Porissa lauantaina 24.3.

Ruokahävikki oli esillä monessa eri yhteydessä. Länsi-Porin koululla mitattiin ruokahävikin määrää kahdella kolmen viikon jaksolla, jolloin jälkimmäisellä jaksolla oppilaat näkivät tabletin näytöltä poisheittämiensä ruuan määrän ja kyseisen päivän hävikin kokonaismäärän. Hävikkiviikolla kiinnitettiin huomioita oppilaiden lautasiltaan poisheittämän ruuan määrään ja tarjoiluhävikkiin. Opettajien käyttöön tarjottiin muun muassa aamunavaus YouTubeen, jossa katselukertoja oli yli 200. Lukiolaisilta tiedusteltiin kyselyllä, ovatko he tulossa syömään Hävikkiviikolla ja kerättiin terveisiä kokille.

Tekstiiliteemasta järjestettiin kuntalaisille kahden luennon luentosarja Porin seudun kansalaisopistossa.

Jäteneuvonnan ja CIRCWASTE -hankkeen ympäristökasvatustyötä on käsitelty yksityiskohtaisesti niiden vuosiyhteenvedoissa.

SATAHIMA – Kohti hiilineutraalia Satakuntaa ja ILSA — Ilmastoviisas Satakunta -hankkeet

SATAHIMA ja ILSA -hankkeissa järjestettiin uusiutuvaan energiaan ja energiatehokkuuteen liittyviä kaikille kuulijoille avoimia tilaisuuksia. Keväällä Porin seudun kansalaisopistossa aurinkoenergiatilaisuus veti 131 henkeä kuulemaan perustietoa ja kokemuksia aurinkolämmöstä ja –sähköstä. Syksyllä kauppakeskus Puuvillassa järjestetty AurinkoAreena keräsi aurinkoenergiasta kiinnostuneita infoiskujen ja toimijoiden ständien ympärille.

Vuosi 2019

Kuluvana vuotena ympäristökasvatustyötä jatketaan vakiintuneita tapahtumia ja teemoja kehittämällä sekä uutta ideoimalla olemassa olevien resurssien puitteissa.

